

IZVEŠTAJ O OCENI DOKTORSKE DISERTACIJE

Furijeov red jedne klase funkcija sa diskontinuitetima**1. ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ****Датум и орган који је именовао комисију:**

Komisija za ocenu i odbranu doktorske disertacije je imenovana na 28. sednici Nastavnog Veća od 15. 01. 2009.

- Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива у же научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:**

Dr Arpad Takači redovni profesor PMF a u Novom Sadu, predsednik uža naučna oblast Analiza i verovatnoća, izabran 27.3.1992.

Dr Stevan Pilipović redovni profesor PMF a u Novom Sadu, dopisni član SANU , mentor, uža naučna oblast Analiza i verovatnoća, izabran 25.2.1989.

Dr Miodrag Mateljević redovni profesor MF a u Beogradu, član uža naučna oblast Analiza i verovatnoća, izabran 24.4.1995.

Dr Nenad Teofanov, vanredni profesor PMF a u Novom Sadu, član uža naučna oblast Analiza i verovatnoća, izabran 2.3.1996.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ**DATA OF THE CANDIDATE**

- Име, име једног родитеља, презиме:** Branko V Sarić
- Датум рођења, општина, Република:** 13. septembar 1960, Sarajevo BiH
- Датум одbrane, место и назив магистарске тезе:** Magistarski rad, pod naslovom Koncept energetskehiper-stabilnosti nestacionarnih nelinearnih vremenski kontinualnih sistema automatskogupravljanja, odbranio je 27. Maja 1999. god., na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Doktorsku disertaciju iz mehanike, Analiza dinamičkog ponašanjelinearnih implicitno-singularnih sistema automatskog upravljanja sa čistim vremenskim kašnjenjem na konačnom i beskonačnom vremenskom intervalu}, 12. Juna 2002 na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu..

Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Mehanika

4. kandidat je stekao i zvanje doktor nauka iz oblasti Mehanika

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: Furijeov red jedne klase funkcija sa diskontinuitetima

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графика и сл.

Doktorska disertacija je napisana na 114 stranica, sadrži pet poglavlja od kojih je prvo uvodno a peto poglavlje je Zasljučak. Disertacija sadrži Literaturu sa 38 bibliografskih jedinica. Nakon uvodnog dela, u Poglavljima 2 i 3 disertacije definiše se i to na osnovu redefinisanog pojma Rimanovih integralnih suma, pojam prostornog izvoda kompleksnih funkcija. Zatim, nakon definisanja pojma rezidualne vrednosti kompleksne funkcije i u vezi sa njim pojma ostatka (rezidijuma) funkcije, kao granične integralne vrednosti, definiše se i pojam totalne vrednosti (vt) nesvojstvenih integrala, kao sume Košijeve glavne vrednosti (vp) i Žordanove singularne vrednosti (vs). Time se stiču uslovi za generalizaciju rezultata fundamentalnih integralnih teorema. Pored ovih rezultata, generalizovani su i rezultati fundamentalnih Žordanovih teorema Košijevog računa ostataka (rezidijuma). Na kraju Poglavlja 3 disertacije definiše se nov pojam, pojam potencijala tačke realirealnih prostora. Sve ovo je ilustrovano se sa nekoliko reprezentativnih primera. U uvodnom delu Poglavlja 4 disertacije prezentovan je, i to na osnovu rezultata prethodno pomenute Žordanove teoreme, rezultat u formi teoreme, koji generalizuje rezultat Loranove teoreme. Veći deo ovog poglavlja disertacije, u kome se dobijaju važni rezultati, je posvećen izvodjenju fundamentalnih graničnih integralnih vrednosti. Zbog njihovog značaja za generalizaciju fundamentalnih integralnih transformacija, kao što su Laplasova i Furijeova integralna transformacija, kao i za dobijanje integralne relacije konačne Laplasove integralne transformacije, odnosno za dalju generalizaciju rezultata Loranove teoreme, autor je prezentovano je i njihovo alternativno izvodjenje. Kao rezultatih navedenih razmatranja, je dokazan rezultat u formi teoreme, koji generalizuje rezultate Žordanove i Dirihleove teoreme, odnosno rezultat koji daje dovoljne uslove za razvoj funkcija, iz klase kompleksnih funkcija sa neograničenim diskontinuitetima, u beskonačni Furijeov trigonometrijski red. Ako se ima u vidu koliko je širok dijapazon primene Furijeovih redova, kako u teorijskoj tako i u primjenjenoj matematici, ovakav rezultat ima poseban značaj. Najvažniji rezultati ovog poglavlja disertacije, baš kao i prethodnog, su ilustrovani na kraju kroz nekoliko reprezentativnih primera.

V Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији

- B. Sarić (2002a), On the finite Fourier transforms of functions with infinite discontinuities, *Inter. J. Math. Math. Sci. (IJMMS)*, Vol. 30, No. 5, pp. 301-317.
- B. Sarić (2003), On a residue of complex functions in the 3-dimensional Euclidean complex vector space, *Inter. J. Math. Math. Sci. (IJMMS)*, Vol. 2003, No. 29, pp. 1867-1882
- B. Sarić, (2009) CAUCHY'S RESIDUE THEOREM FOR A CLASS OF REAL VALUED FUNCTIONS, *Czech. Math. J.*, 2009. accepted.

VI ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У докторској дисертацији је детаљно изложена историја развоја поjmova који се прoučавају уопштено говорећи, остатак (rezidijum), Коши је дефинисао као граничну интегралну вредност, да би касније дао нову дефиницију остатка (rezidijuma) аналитичке функције, па је на mest ограничне интегралне вредности увео средњу интегралну вредност, која се задржала све до данас. Прва од свих генерализација Римановог интеграла, био је Henstok-Kurcvajlov интеграл на реалној правој (Henstock, 1961; Kurzweil, 1957). Овaj интеграл решавао је проблем формуловања fundamentalне теореме интегралног рачуна и у случају када први извод функције није ни Riman интеграбилан, односно чак ни Lebeg интеграбилан. Тачније, Henstok-Kurcvajlov интеграл је super Lebegов интеграл, у том смислу да ако је функција Lebeg интеграбилна она је истовремено и Henstok-Kurcvajl интеграбилна до исте вредности. Међутим, Henstok-Kurcvajlov интеграл у R^n који је и даље super Lebegов интеграл, не егзистира увек. У Поглављима 2 и 3 дефинише појам totalne вредности (vt) нesvojstvenih интеграла, као суме Кошијеве главне вредности (vp) и Џорданове singularne вредности (vs). Тиме се стичу услови за генерализацију резултата fundamentalnih интегралних теорема. Затим генерише fundamentalnu Џорданову теорему Кошијевог рачуна остатака (rezidijuma) и уводи појам потенцијала тачке realirealnih простора. Primeeri на адекватан начин илуструју поjmove и nove резултате у ова dva поглавља.

У поглављу 4 се дају најваžniji резултати дисертације који се односе на izvodjenje fundamentalnih граничних интегралних вредности. Zbog njihovog огромног значаја за генерализацију fundamentalnih интегралних трансформација, као што су Laplasova и Furijeova интегрална трансформација, као и за добијање интегралне релације konačne Laplasove интегралне трансформације, односно за даљу генерализацију резултата Loranove теореме, prezentовано је и njihovo alternativno izvodjenje. Главни резултат дисертације је svakako генерализација резултата Џорданове и Dirihielove teореме, односно резултат који дaje dovoljne uslove за razvoj функција, из klase комплексних функција i sa diskontinuitetima u formi beskonačnosti, u beskonačni Furijeov trigonometrijski red.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА:

Autor u дисертацији дaje потврдан одговор на пitanje да ли постоји alternativni, kvalitativno nov put rešavanja problema генерализације fundamentalnih интегралних теорема, који bi bio zasnovan na fundamentalnim резултатима, како Rimanовог интегралног рачуна, тако и Кошијевог рачуна остатака (rezidijuma), што je u вези sa poznatim резултатом Џорданове теореме o razvoju функције iz klase funkcija ограничene varijacije u beskonačni Furijeov trigonometrijski red, који se konformnim preslikavanjem svodi na Loranov potencijalni red. Autor redefiniše појам Rimanovih интегралних suma, u smislu uvodjenja u analizu i totalne вредности nesvojstvenih интеграла, као суме Koшијеве главне вредности i Џорданове singularne вредности, где Џорданове singularne вредности nesvojstvenih интеграла su граничне интегралне вредности u singularnim tačkama funkcije. Budući da su Koшијеве главне вредности, baš kao i Џорданове singularне вредности, граничне интегралне вредности, one mogu odredeno divergirati ka бесконачности i minus бесконачности, tako da se njihova suma, u nekom konkretnom случају, može svesti na neodredjeni izraz бесконачно мање бесконачно, који u svakom od konkretnih случајева има и конкретну konačnu ili бесконачну интегралну вредност. Najvažniji резултат, генерализација Џорданове i Dirihielove teореме, односно резултат који дaje dovoljne uslove za razvoj функција, из klase комплексних функција i sa diskontinuitetima uformi бесконачности, u бесконачни Furijeov trigonometrijskired. Ako se има u виду koliko je širok dijapazon примени Furijeovih redova, kako u teorijskoј тако i u примененој математици, evidentan je значаја ovakvog tvrđenja који je илустрован на kraju sa nekoliko reprezentativnih примера.

VII

**П
ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА:**

Polje naučnih istraživanja u doktorskoj disertaciji jeste sa najvećom tradicijom zato što se proučavaju bazični pojmovi analize. Integral, Košijeva glavna vrednost, Furijeovi reovi i drugi pojmovi koji se razmatraju u disertaciji su bazični tako da je i najmanji novi rezultat u smislu drugačijeg poimanja osnovnih pojmoveva interesantan i ima značajan impakt To je osnovno obeležje ove disertacije. Autor svojim generalizacijama daje novi teorijski pristup što čini disertaciju originalnim naučnim delom visokog kvaliteta. Kako su istraživanja bazična, u njima su spojene gotovo sve discipline matematičke analize ali svakako treba istaći Furijeovu i kompleksnu analizu. Izlaganja u disertaciji su dobro organizovana, matematički precizna i na viokom nivou. Kako je kandidat po svojem naučnom opredeljenju prvo mehaničar, pa zatim (i sa ovom disertacijom) i matematičar, obilje interesantnih primera čini disertaciju interesantnom i sa stanovišta primenjene matematike.

**VIII КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
FINAL REVIEW OF THE DOCTORAL DISSERTATION:**

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме
Doktorska disertacija je napisana u skladu sa obrazloženjem navedenim u prijavi teme.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе
Doktorska disertacija sadrži svu bitnu elemente koje je karakterišu kao uspešno urađenu doktorsku disertaciju

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци
Rezultati disertacije koji uopštavaju definiciju Henson Kurcvajlove definicije integrala daju glavni doprinos naučnim istraživanjima u ovoj oblasti

4. Недосташи дисертације и њихов утицај на резултат истраживања
Nema nedostataka koji su bitni za rezultate istraživanja

IX ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже да се докторска дисертација прихвати а кандидату одобри одбрана.

Komisija predlaže da se doktorska disertacija prihvati i kandidatu odobri odbrana.

**ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
SIGNATURES OF THE COMMISSION MEMBERS**

Dr Arpad Takači redovni profesor PMF a u Novom Sadu, predsednik

Dr Stevan Pilipović redovni profesor PMF a u Novom Sadu, dopisni član SANU, mentor,

Dr Miodrag Mateljević redovni profesor MF a u Beogradu, član

Dr Nenad Teofanov, vanredni profesor PMF a u Novom Sadu, član